

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

SZOLNOKI JÁRÁSI HIVATAL
AGRÁRÜGYI FŐOSZTÁLY
NÖVÉNY- ÉS TALAJVÉDELMI OSZTÁLY

Iktatószám: JN-07/55/00922-10/2018.

Tárgy: Károsító helyzet-jelentés

Melléklet: -

Ügyintéző: Vincze Katalin

Telefon: 20/434-7679

Jász-Nagykun-Szolnok megye növény-egészségügyi helyzetkép

2018. 08. 01. - 2018. 08. 15. között

Időjárás: Augusztus első dekádjában folytatódott a nyári forróság, és kánikula. A nappali legmagasabb hőmérséklet elérte a 30-34 °C-ot, és szinte végig tartotta magát. Hőmérséklet csökkenés csak a dekád utolsó napjaiban volt tapasztalható. Záporok, zivatarok a megyében elszórtan alakultak ki, jelentős mennyiségű csapadék nem érkezett. A talajok nedvességtartalma alacsony, a megyében enyhe és közepes aszály tapasztalható (a meteorológiai aszályindex 1,41-1,89).

Fenológiai állapotok (08. 01. - 08. 15.):

- **Őszi árpa:** tarlóhántás befejeződött
- **Őszi búza:** tarlóhántás befejeződött
- **Kukorica:** szemfejlődés
- **Napraforgó:** citromérés
- **Őszi káposztarepce:** talaj-előkészítés
- **Hagyma:** betakarítás
- **Lucerna:** 15-20 cm növendék, kaszálás, maglucerna zöld és barna csigás állapot
- **Szőlő:** szüretelés
- **Gyümölcsösök:** gyümölcsérés - betakarítás

Károsítóhelyzet:

- **Őszi kalászosok (őszi búza, őszi árpa, tritikále):** Augusztus első dekádjában a gabonatarlók tarlóhántása befejeződött szinte mindenhol. A talajok szárazsága miatt a mély talajművelési munkálatok szünetelnek. Az őszi búza *Fusarium* belső fertőzöttségének felmérése folyamatosan zajlik.
- **Őszi káposztarepce:** A tarlóápolási munkálatok a repcetarlók esetében is befejeződtek. A talaj-előkészítési munkálatok jelenleg is zajlanak. A földibolha - *Phyllotreta spp.* populációk felszaporodásának kedvezett a dekád időjárása.
- **Lucerna:** A megyében található takarmány lucernák java része növekedés stádiumban található.
A maglucerna állományokban a felzöldülés miatt, a dekád végén megkezdődött az állományok deszikkálása. Augusztus második felében várhatóan elkezdődik a betakarítás.
A megye déli részén megfigyelhető a mezei pocok - *Microtus arvalis* populáció szaporodása (2-3 lakott járat/100m), de a megye többi részén nincs jelentős szaporulat.
- **Kukorica:** A kukorica állományok a dekádban uralkodó hőség, és csapadékhiánynak köszönhetően leszáradtak, megégtek.
A kukoricamoly - *Ostrinia nubillalis* második nemzedékének rajzása jelenleg is tart. A fénycsapdák átlagban 2-7 db/imágó/nap fogási eredményt mutatnak. Ennek ellenére a kártétel továbbra is foltszerű (3-4 %-os), míg a gyapottok bagolylepke - *Helicoverpa armigera* károsítása szinte minden táblában megtalálható.
A meleg, száraz időjárás kedvezett az atkák (pl.: kétfoltos takácsatka - *Tetranychus urticae*) felszaporodásának, ennek ellenére komoly károsítás mégsem történt. Egyedül a megye déli részén hibrid kukoricában volt megfigyelhető tábla szintű kártétel.
- **Napraforgó:** A kukoricához hasonlóan a napraforgó állományokat sem kímélte a nyári szárazság, és hőség. A táblák sokszerűen megégtek, leszáradtak, a szemek érésnek indultak. A korai vetések szinte aratás előtt állnak.

A száraz, meleg időjárás, ugyanakkor nem kedvezett a dekád elején megjelenő tányérbetegséget okozó kórokozóknak sem. Az állományokban a botrítisztes rothadás - *Botrytis cinerea* 1-2 %-os, másodlagos fertőzés nem történt.

- **Hagyma:** A megyében található hagyma táblák betakarítása megkezdődött, és zavartalanul jelenleg is tart.

- **Csonthéjasok:** Az őszibarack, és a szilvatermések fajtától függően folyamatosan érnek, betakarításuk folyamatos.

A terméseken a moniliás gyümölcsrothadás - *Monilia fructigena* kismértékben, de megtalálható, valamint a szilva esetében a szilvadarazsak (poloskaszagú sárga szilvadarázs - *Hoplocampa flava*, poloskaszagú fekete szilvadarázs - *Hoplocampa minuta*) által okozott kár 5-10 %-os.

Ültetvényekben, és kiskertekben egyaránt megfigyelhető a kori levélhullás jelensége. A meleg, száraz időjárás a fákat is megviseli. Ez a stressz is okozza a levélszáradást, de a fákon továbbá megjelent a levéllyukacsosodás (pl.: fómás betegség - *Phoma pomorum*, polisztigmás levélfoltosság - *Polystigma rubrum*) betegség is, ami szintén korai lombvesztést eredményez.

Az ültetvényekben pettyes szárnyú muslicát - *Drosophila suzukii* nem észleltünk.

- **Almatermésűek:** Az almatermésűek fajtától függően eltérő érettségben találhatók. A terméseken napégés tünetei láthatók.

Az almamoly - *Laspeyresia pomonella* rajzása még mindig tart. Kiskertekben a károsítás 5-10 %-os.

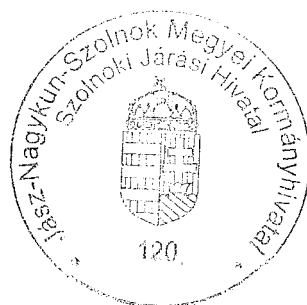
A dekád meleg időjárása a kórokozók (pl. varasodás - *Venturia inaequalis*, lisztharmat - *Podosphaera leucotricha*) fertőzésének nem kedvezett.

- **Szőlő:** A szőlő esetében jelenleg is tart a szüret. A preventív védekezéseknek köszönhetően az ültetvények jó állapotban találhatók, kórokozók és kártevők jelenléte alacsony.

Az amerikai szőlőkabóca - *Scaphoideus titanus* egyedszámában növekedés volt megfigyelhető. Az ellene történő védekezést minél hamarabb el kell végezni.

- **Vadgesztenye aknázómoly - *Cameraria ohridella*:** Az aknázómoly rajzása egész nyáron elhúzódott, a nemzedékek összerosódtak. A gesztenyefákon szinte teljes levélszáradását okozták a megyében.
- **Leander - *Nerium oleander*:** A leanderek levelén megjelenő apró, kifehéredő foltok a levélatkák (pl.: kétfoltos takácsatka - *Tetranychus urticae*) kártételére utal. A meleg napsütötte terekre, udvarokra kihelyezett dísznövény idén nyáron szinte folyamatos fertőzés alatt állt. A meleg, száraz idő kedvez a levélatkák felszaporodásának, és károsításának. A védekezéskor speciális atkaölő szerek használata javasolt.
- **Aranyfarú lepke - *Euproctis chryorrhoea*:** Jászdózsán jelezték egy nyár ültetvényben az aranyfarú lepke megjelenését, és kártételét. A kártevő ellen biológiai védekezést hajtottak végre.
- **Zöldítés:** A zöldítéseknél vetett kultúráknak nem kedvezett az időjárás. A legtöbb helyen a vetés ki sem kelt a szárazság miatt, vagy a kikelő csíranövényeket a földibolha - *Phyllotreta* spp. populációk károsítása tizedelte meg.

Szolnok, 2018. augusztus 15.

Polgár Viktória
osztályvezető